

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा – २०२१

कक्षा – शास्त्री	प्रश्नपत्रम् – ७	गुणाः – ५०
विषयः – नव्यव्याकरणम्	सत्रम् – ६	समयः – १०:०० तः १२:००
दिनाङ्कः – २०/०७/२०२१	सन्दर्भग्रन्थः – परिभाषेन्दुशेखरः, महाभाष्यञ्च	

सूचना - निम्नलिखितेषु दशसु प्रश्नेषु केचित् पञ्च प्रश्नाः विधेयाः।
प्रत्येकं प्रश्नस्य समानगुणाः। (१०)

- प्रश्नः १ निम्नलिखितासु परिभाषाद्वयं व्याख्येयम्। १०
१ पूर्वोत्तरपदनिमित्तकार्यात् पूर्वमन्तरङ्गोऽप्येकादेशो न।
२ मध्येऽपवादाः पूर्वान् विधीन् बाधन्ते नोत्तरान्।
३ पूर्वं ह्यपवादा अभिनिविशन्ते पश्चादुत्सर्गाः।
- प्रश्नः २ असिद्धं बहिरङ्गमन्तरङ्गे परिभाषा सावतरणं व्याख्येया। १०
- प्रश्नः ३ नाजानन्तर्ये बहिष्ट्वप्रकृत्यः परिभाषायाः सावतरणं व्याख्या कार्या। १०
- प्रश्नः ४ निम्नलिखितासु परिभाषाद्वयं व्याख्येयम्। १०
१ साम्प्रतिकाभावे भूतपूर्वगतिः।
२ बहुव्रीहौ तद्गुणसंविज्ञानमपि।
३ समासान्तविधिरनित्यः।
- प्रश्नः ५ नञिवयुक्तमन्यसदृशाधिकरणे तथा ह्यर्थाविगतिः परिभाषायाः सावतरणं व्याख्या कार्या। १०
- प्रश्नः ६ सन्निपातलक्षणो विधिरनिमित्तं तद्विधातस्य परिभाषा सावतरणं व्याख्येया १०

प्रश्नः ७ निम्नलिखितेषु वार्तिकद्वयं यथाभाष्यं व्याख्येयम्। १०

- १ लकारस्य डित्वादादेशेषु स्थानिवद्भावप्रसङ्ग इति चेद् यासुटो डित्त्वचनात् सिद्धम्।
- २ न वाज्विधेः।
- ३ वाक्यापरिसमाप्तेर्वा।

प्रश्नः ८ क्विडति च सूत्रस्य यथाभाष्यं व्याख्या कार्या। १०

प्रश्नः ९ तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् सूत्रस्य यथाभाष्यं व्याख्या कार्या। १०

प्रश्नः १० निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु दशानां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम्। १०

- १ अन्तर्भूतं निमित्तं यस्य इति कस्य परिभाषां वर्तते ?
- २ षत्वतुकोरसिद्धः इति सूत्रस्थं तुग्रहणं कस्याः परिभाषायाः ज्ञापकम् अस्ति ?
- ३ प्रधाय इत्यत्र को धातुः ?
- ४ अन्तरङ्गात् किं शास्त्रं बलवद् भवति ?
- ५ ताच्छीलिकेषु वाऽसरूपविधिः अस्ति/नास्ति ?
- ६ अर्द्धं नपुंसकम् सूत्रे नपुंसकग्रहणं कस्यां परिभाषायां ज्ञापकम् अस्ति ?
- ७ गतिकारकोपपदानां कृद्धिः सह समासवचनं कदा भवति ?
- ८ स्वरविधौ व्यञ्जनं विद्यमानवद्/अविद्यमानवद् भवति ?
- ९ निरनुबन्धग्रहणे सानुबन्धकस्य ग्रहणं भवति/न भवति ?
- १० समासान्तविधिः नित्य/अनित्यः ?
- ११ आर्धधातुकग्रहणं किमर्थम् ? इत्यस्य किं प्रत्युदाहरणम् अस्ति ?
- १२ रोरवीति इत्यत्र को धातुः ?
- १३ उपेद्धः इत्यत्र इन्ध्-धातोः नकारस्य लोपः केन सूत्रेण भवति ?
- १४ रागः इत्यत्र को धातुः ?
- १५ आदीध्यनम् इत्यत्र को धातुः ?
